

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassóban, Nagy- s Czárna-utóza sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
9—11 óra között.
és Bolonya, mester-utóza 325. sz. alatt,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Nagy-küküllőmegyei érdekű közlemények
Horváth László
társzerkesztőhez Segesvárra küldendők,
a kis-küküllőmegyei érdekű közlemények
Gyöngyösi István
társzerkesztőhez Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszu-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

21-ik szám.

Brassó, Szombat, február 16-án.

V. évfolyam. 1889.

Közel három millió forint többlet.

Budapest, 1889. február 14.

Az 1888. év negyedik negyedéről szóló állampénztári kimutatás szerint az e negyedévi eredmény közel három millió forinttal kedvezőbb a múlt év megfelelő időszakában elért eredményénél. Az állampénztárak negyedik negyedévi bevételei 1888-ban (október—decz.) tettek 101,540.256 frt 48 krt, vagyis 4,712.362 frt 60 krral többet, mint 1887-nek hasonló szakában. A kiadások tettek az 1888. évi negyedik negyedben 88,229.175 frt 23 krt; vagyis 1,958.297 frt 39 krral többet, mint az 1887. év megfelelő időszakában. Tehát az 1888. év utolsó negyedében az eredmény 2,754.065 frt 21 krnyi jelentékeny összeggel kedvezőbb — vagyis közel három millióval — mint a megfelelő negyedében volt.

A bevételi tételek közt főleg azok bírnak különös érdeklődéssel, melyeknek állandó emelkedése örömdolgozat világot vet az ország közgazdasági, kulturális és kereskedelem-politikai haladására. Egyenes adókban befolyt az 1888. évi utolsó negyedben 35,253.527 frt, — tehát majdnem félmillióval több, mint a megelőző év utolsó negyedében. A „fogyasztó adók“ tétele 10,744.372 frt eredményt mutat fel, vagyis 1,645.329 frtnyi emelkedést a megelőző évi utolsó negyeddel szemben. A jogilletékek 600.033 frt többletet eredményeztek, ellenben a „bélyeg“ tétel, mely különben 2,626.125 frt tekintélyes összeggel szerepel, csak csekély emelkedést tüntet föl. A határvám fölöslegeiből elért agio-nyereményen 250.567 frt haszna volt az államnak. A dohányjüvedék 10,666.652 frttal szerepel, az eredmény 307.205 frttal nagyobb az 1887. évi utolsó negyed eredményénél. A sójüvedék örömdolgozat állandó emelkedést mutat fel: 1888. utolsó negyedében 5,287.174 frt volt, tehát 374.251 frttal kedvezőbb az eredmény, mint 1887. hasonló negyedében. Az államvasutak bevétele 11,479.048 frt volt az 1888. évi utolsó negyedben, a mi 921.807 frtnyi emelkedést jelent az 1887. évi utolsó negyeddel szemben. Az állami gépgyárak 1,737.621 frtot szolgáltatottak be az állampénztárakba, tehát 367.011 frttal többet, mint 1887. utolsó negyedében. Állami javak eladásából 2,421.036

frt folyt be, azaz 458.474 frttal több, mint az előző év hasonló szakában; ellenben az átmeneti bevételeknél 67.044 frttal kevesebb folyt be. Igen örömdolgozat a posta- és távirat folyton emelkedő bevétele: 1888. utolsó negyedében 3,288.168 frt, kedvezőbb az 1887. évi utolsó negyeddel szemben 125.005 frttal.

A kiadási tételek közül legelőször a közös kiadásokat említjük, melyek 10,867.148 frttal szerepelnek, tehát 10.231 frttal kellett több, mint 1887. megfelelő negyedében. Az államadósságok, földtehermentesítés és örök-váltás, szőlődezmaváltás, maradvány- és irtvány-földek megváltása is összesen 118.067 frttal többet igényeltek, mint az 1887-iki utolsó negyedben. A Tisza—szegedi kölcsön, mely 1,026.295 frttal szerepel, 13.642 frttal igényelt többet, mint az 1887-ik évi megfelelő negyedben. A Tisza-vidéki vasút megváltása, mi 510.366 frttal szerepel, 180.512 frt több kiadást igényelt. Örömdolgozat csökken a vasúti kamatbiztosítás, mely 1,282.292 frtra rugván. a múlt év utolsó negyedében 372.497 frttal okozott az államnak kevesebb kiadást. A horvát autonómia a múlt év utolsó negyedében 176.680 frttal kisebb összeget vett igénybe. Igen jelentékeny emelkedést tüntetnek föl a beruházások az államvasutaknál; az 1888. év IV. negyedében azok 5,596.226 frtot igényeltek, az 1887. év ugyanazon szakához képest tehát 3,074.582 frttal többet; úgyszintén az állami gyárak, melyek 259.275 frttal többet költöttek, mint 1887. ugyanazon szakában. Az állami közigazgatás valamennyi ágában jelentékeny megtakarítás mutatkozik, így csak a honvédelmi tárcaánál, mely 1,725.151 frtot költött, ez alkalommal az 1887. év ugyanazon szakához képest 1,544.570 frtnyi megtakarítás mutatkozik.

Az 1888. év IV. negyedének mérlege tehát kedvezőbb . . . 2,754.065 frt 20¹/₂ krral,

Az 1888. év három első negyedének mérlege kedvezőbb volt . . . 25,710.156 frt 06¹/₂ krral,

tehát az 1888-ik év mérlege 26,464.221 frt 27 krral kedvezőbb.

E kimutatás bizonyára kitűnő benyomást fog gyakorolni a világpiacra, és a midőn a

magyar pénzügyek iránt mindenütt nyilvánuló bizalmat csak fokozni fogja, kétségkívül járadékaink árfolyamainak folytonos és rohamos emelkedésében is ép oly örömdolgozat, mint igazoltan kifejezésre fog jutni.

A király itthon.

Az udvar hazaérkezéről, valamint az országgyűlés elnökségeinek fogadtatásáról csak ma írhatunk, mert a távirati iroda, mely máskor csekély jelentőségű dolgokat is megsürgönyöz, nem tartotta szükségesnek, erről táviratilag értesíteni.

Ő felsége a király 12-én délután egy órakor fogadta a főrendiház és a képviselőház elnökségét, mely alkalommal a főrendiház nevében Péchy Tamás elnök adott kifejezést az országgyűlés két háza mély részvételének a király és a haza gyászában.

Ő felsége válasza főrendiház alelnökéhez következőleg hangzott:

„Legbensőbb köszönettel fogadom a főrendiháznak őszinte részvét-érzelmeit, melyeket ön imént kifejezett. Fájdalommal telt szívem csakis a Mindenhatóba vetett bizalmam, imádott hitvesem, a királyné részéről tapasztalt erős támasz s népem szíves és valóban meghatározó részvéte által találhat vigaszt s újabb erőt fejlődési kötelemim teljesítésére. Reményilem és elvárom, hogy feladatokat Magyarországom főrendei, hagyományos hűséggel ezentul is könnyíteni és szándékaim valószínűsítését a monarchia érdekében jövőre is támogatni fogják.“

Ő felsége a képviselőház elnökének így válaszolt:

„Mélyen meghatva még azon súlyos csapástól, mely atyai szívemet és a monarchiát érte, őszintén köszönöm a képviselőház szíves részvételének tolmácsolását. Isten segítségével nem fogok lankadni kötelemim teljesítésében és elvárom, hogy kedvelt Magyarországom képviselőháza is e válságos időben, a helyzet követelményeinek megfelelő bölcs és higgadt felfogással támogatni fogja szándékaimat és kormányomat, mely teljes bizalmamat bírja, mindnyájunk közös érdekében a haza s a monarchia javára.“

Az országgyűlés két házának elnökségei után ő felsége a főváros küldöttségét fogadta, melynek tagjai voltak Ráth Károly főpolgármester vezetése alatt Kammermayer Károly és Gerlóczy Károly polgármesterek.

A főváros főpolgármestere üdvözlétére a felség következőleg válaszolt:

„Őszinte köszönettel fogadom a főváros lakos-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

A hírnév.

A Léthe vizén Káron csolnakába
Két költő haladt az alvilág felé:
Egyik ifju volt, másik tisztes öreg
S homloka bércezt drága babér fedé.

Az ifjut bántá az érdem szép jele,
S versenyre hívja az öreg dalnokot.
„Menjünk — így szóla — a nagy Horác elé,
S mutassuk be mind, mit elménk alkotott.“

„Sajnálom nagyon, — mond a jó öreg —
Hogy nem fogadhatom el ajánlatod’:
Te, a mint látom, művedet elhozád,
Az enyém meg a nép ajkán maradott.“

Végh Mátyás,

Olyan, mint a többi.

Irta: Porzsoló Kálmán.

(Vége.)

— Nem tudom elképzelni, hogy egy ilyen bájos gyermek, ilyen művelt lélek, ilyen érző szív valaha eltántorodott volna.

— Pedig úgy van.

— Hiszen férje is volt! — veté ellen Jani, mint egy mentsegi.

— Ép ez volt a baja. Némely színésznő azért bukik el, mert nincs férje, de a legtöbb bizony azért, mert van.

— Nem értem!

— Gyujts rá s tölts a theádba rumot, azután hallgass ide. . . .

Várady Etel becsületes színésznő volt, mielőtt férjhez ment volna, s a vőlegényét, Karcsay Pistát valószínűsággal imádta. Házasságuk a színész-világban valószínűsággal ritkaság, a legideálisabb házasság volt. Karcsay Pista volt a drámai hős s minden színháznál a hősökbe szerelmes a legtöbb asszony.

A kis Etus előtt is csak a hős alakja lebegett folyton: beleszeretett a tépelődő Hamlet-be, a szerencsétlen Don Caesar de Bazan-ba, a büszke Essex-be, s szerelmes szeme azt hitte, hogy Karcsay Pista az életben is hős, Hamlet, Essex, Antonius; pedig nem volt egyéb, mint egy közönséges színész.

A lakodalmukon ott voltam én is; nagy mulatság volt az ifju pár új lakásán. Az új fészekbe, hova a galambpárnak titokban, szép csendben kellett volna belopózni, nagy robajjal vonult be az egész színház, hogy lakmározzék s közbe-közbe egyet harapjon a fiatal menyecske is, ki természetesen minden csipkedésnek s élcelésnek főtárgya volt.

Engem nyakom csipett egy kezdő színésznő s folyton azt bizonyította, hogy ő milyen becsületes s

hogy a hírek, melyek róla keringenek, hazudnak. Ez elfoglalt egész este, de azért egy-egy apró megfigyelést mégis tehettem. Egyszer láttam, hogy a menyecske nagyon elpirult.

„Mi baja Etusnak? — kérdeztem egy nőtől,

„Az az ostoba Juczi majd megrikatta szegényt. Tudja-e, mit mondott neki? Azt, hogy soha se hencszen olyan nagyon, hiszen a mit most fog kapni, birta azt már ő is.“

Mélyen megbotrántkoztam e cynizmuson s igazán sajnáltam az ifju asszonyt.

A fiatal férj annál jobban találta magát; folyton ivott és folyton kacagott. Etus meredt szemekkel bámult férjére, ki lassanként átment a részegség különböző fázisain. Eleinte csak a szeme lett ragyogóbb, aztán az arca pirosodott ki, s a nyelve nehezebben mozgott, de ép ekkor folyton beszélni akart; a keze reszketni kezdett s kocintásnál mindig kiöntötte a bort, egy fél pohárral leöntötte a feleségét is.

A trágár anekdoták egyre röhögtették a társaságot s piritották a fiatal asszonyt. Egyszerre a férj megcsokolja, csak úgy tréfából, a bajján ülő drámai szendét. Színházi körökben az ilyen dolgon nem botránkozik meg senki; a színpalak között mindenkit össze- csokolhatnak a színészek, rendezők s igazgatók, s a ki ezen megbotrántkoznak, azt kinevetik.

Most is jót nevetett rajta mindenki. Csak a szűz

sága meleg részvételének önök által tolmácsolt nyilvánítását és reményem, hogy e gyászos hetekben, melyeket én és a királyné itt tölteni szándékozunk, fájdalunk enyhítésére a főváros, magatartása által tanusítani fogja mindenkori hű ragaszkodását.

Ő felsége, Szláv József koronaőről, igen kegyesen kérdezősködött a beteg Vay Miklós báró főrendiházi elnök egészségi állapota felől s megbízta Szlávot, hogy részvétét és üdvözlét adja át Vay Miklós bárónak. A király végül ama reményének és bizalmának adott kifejezést, hogy a zavargások nem fognak ismétlődni.

Országgyűlés.

Viharos jelenetek játszódtak le ismét az országgyűlésen.

Miután az elnök jelentést tett ő felsége által történt fogadtatásáról, felszólalt Ugron Gábor, kijelentve hogy egy idő óta a kormány a koronát kortes czélokra használja fel.

Ezen kijelentéseért az elnök rendre utasítá szót, a mi a szélsőbaliak között nagy vihart keltett.

Ugron folytatván beszédét kijelenti az elnöki rendreutasításra, hogy ép oly rendületlen tisztelettel és hódolattal viseltetik a király iránt, mint a mily megvetéssel a kormány iránt.

Ezen, a parlamentarizmus határain túl csapó szavak természetesen nagy vihart idéztek elő a kormánypárton, mely követelte, hogy az elnök vonja meg szót Ugrontól, — kit az elnök ismételtelen rendre utasított.

Most Tisza Kálmán miniszterelnök szólalt fel, a többség zajos helyeslései között utasítva vissza Ugron szavait, megjegyezve, hogy a király nem használható fel pártczélokra, mert a felség nem engedné magát senki által sem befolyásoltatni. Az ellenzék harcmodora nem alkotmányos, mert a kisebbség akar kormánnyra jutni, szemben az óriási többséggel.

Tisza szavai viharos tetszést idéztek elő a többség soraiban, melyen az ellenzék inparlamentáris modora nagy megbotránkozást keltett.

Tisza után Polonyi emelt szót az utcai tüntetések dolgában. Majd Szederkényi indítványozta, hogy az utcai zavargások elmúltáig vegyék le a véderő javaslatot a napirendről.

A ház azonban nyomban megkezdte a részletes tárgyalást és a 3 §-ig haladt, melyhez Thaly Kálmán azt a módosítást nyújtotta be, hogy a katonaság esküdjék fel az alkotmányra is.

A ház a módosítást elvetette.

Külföldi szemle.

Brassó, február 15.

A román képviselőház f. hó 13-án tényleg megkezdte tárgyalni Blahremberg indítványát, Bratiano-nak és miniszter társainak vád alá helyezése iránt. A

asszony halványodott el bele; fölkel s a másik szobába ment. Erre a férj is fölkel s utána ment. A társaság összenézett s egyszerre éktelen vihogásba törtek ki mind; ittak, koczingtattak s röhögve döltek egymásra.

Egy vén színészben volt annyi tisztesség, hogy indítványozta: menjünk már haza, s ezzel az egész társaság elszéledt. Én az én becsületes színészmet besegítettem egy komfortábliba s meghagytam a kocsinak, hogy a lakásukba csengessen be s további eljárás végett adja át a házmesternek, mert a kicsike egy kissé el volt ázva.

Mikor a férj a felesége után ment —

— Még azt is tudod? — szólt közbe Jani.

— Hogyne tudnám, hisz nincsen abban semmi; maga beszélte el az asszony.

— Hát viszonyod volt Etellel?

— Dehogyan volt! Jegyezd meg magadnak, hogy a színésznők annak, a kivel viszonyuk van, semmit sem mondanak el; de a kivel nincs viszonyuk, annak elmondanak mindent őszintén, az nem veszedelmes. Csak a kit szeretnek, azt csalják meg, a barátjukhoz őszinték. . . . Maga Etel beszélte el férje baromságát. Az az ostoba durván letépte a virágot, melyet leszakíthatott volna, s a pillanat gyönyörét, melynek emléke is pótolta volna késő idők örömeit, a sárba tiporta. Az első csókot, melyet a szűz asszony reszkető vágygyal és sovárgó félelemmel önmaga nyújtott volna, erőszakkal vette el, s a kiabrándult asszony zokogására csak a férj durva röhögése és részeg szuszogása felelt. . . . Másnap Etel is olyan lett, mint a többi.

— Te Jani, mit csináltál a rummal? egy csepp sincs az üvegben, mind bele töltöttem a theába!

Jani nem felelt, fejét kezeire hajtotta. Ugy vettem észre, hogy egy könyvet törölt ki a szemeiből.

tárgyalás eredményéről még nincsen hírünk. Micsoda czélzatokat szolgálnak Blahremberg és companistái spezialisan fellépésükkel Bratianoék ellen s különben is az kétség tárgyát senkinél nem képezi; éppen olyan köztudomásu, hogy a Rosetti-cabinet és pártja minő állást foglalnak Blahremberg fellépésével szemben. A román országgyűlés miképen fogja elintézni a vád alá helyezés kérdését, azt addig nem lehet tudni, a míg a szavazás meg nem történik.

Milán király és a radikális párt között differenciák merültek fel, a melyek kiegyenlítése eddig nem sikerült. Ezen differenciák nemcsak személyes ügyekre, hanem részben elvbeli dolgokra is vonatkoznak, a mennyiben a radikális kormányzati program egyes pontjait Milán király nem fogadta el. Még a királyhoz legközelebb álló körök sem tudják, kivel fog a király újabb tárgyalásokat folytatni. Ristic megkérte, dacára, hogy egyes jelek arra vallanak, nem valószínű, mert Ristic határozottan perhorreszkálja, hogy radikális-liberalis fusionalis cabinet alakíttassék.

A francia alkotmány módosítása fölötti vita a kormány vereségével végződött. A kamara elvetette a javaslatot, miért is a kormány beadta lemondását.

A Konstantinápolyban székelő bolgár exarcha a kormányhoz intézett iratában kifejti nézeteit a zsinat ügyére vonatkozólag és előadja, mily módon jöhetne megegyezés létre. Minthogy az exarchatus exposéja megegyezik a kormány nézeteivel, létre fog jönni a megegyezés, ha a püspökök hajlandók a törvényes álláspontra helyezkedni.

A vitás paragrafusok.

Budapest, 1889. február 13.

A magyar képviselőház legközelebb azon helyzetben lesz, hogy hivatalos tudomást vehet, (mert a szabadelvű párt értekezleteiből magánértesülése már van) azokról a megállapodásokról, melyek utólag a magyar kormány, a korona, a közös miniszterium és az osztrák kabinet közt létrejöttek amaz ellenállás megszüntetése végett, mely a parlamentben s a közvéleményben a védtörvényjavaslat ellen érvényesült. Melyreható változtatások és engedmények ezek, melyek által a közvélemény összes aggályai el lesznek osztva. Szándékosan hangsúlyozzuk a »közvélemény«-t, hogy jelezzük, miszerint az ellenzéki pártok folytatott ellenállása bennünket épen nem fog meglepni. A kivívott engedményekben nyert hivatkozás a hazafias belátás tárgyilagosságára ezektől a pártoktól nem várható; mert ezek a frakciók áthatva a kis minoritások szűkkeblű önzésétől, sokkal inkább a kicsinyes pártérdek átka alatt állnak, hogy sem várni lehetne tőlük a szigorú és tárgyilagos nyugodtságot oly ügyek megítélésében, melyek nekik a hatalmi kérdéssel valamiképp összefüggeni látszanak.

A közvélemény azonban, mely a pártszenvédelem merev önzése által meg nem tévesztve, a nép és az állam érdekét tartja szem előtt, higgadt ítéllettel fogja bíráltni, hogy kifejezett aggályai mily aránytalanok az elért eredményekhez s a közvélemény ezen ítéletét teljes nyugalommal várhatja a kormány.

Illetékes politikus férfiutól származó közleményünk minap felülről konzessziókat helyezett kiállításba és hangsúlyozta a szükségességet, hogy az ismét helyreállítandó egyetértés érdekében e fontos ügyben alulról is hasonló előzékenységet kell tanusítani. Jövőléseinek első része beteljesedett. A magyar kormány az együttműködő tényezőket rábirta, hogy beleegyezzenek, miszerint a 14. §-nak oly szövegezés adassék, mely minden kételyt kizár ezen szakasz tökéletes alkotmányjogi egyértékűségére nézve a régi védtörvény hasonló intézkedéseivel. E pontban tehát nem lesz több véleményeltérés a parlamentben. — Így mindenesetre hangsúlyozzuk, hogy ezen szövegbeli változtatásnál egy tényezőtől sem kellett áldozatot várni. Korona és kormány már eleve azon ismételtelen s nyomatékosan kifejezett nézetben voltak, hogy a 14. § és a régi védtörvény megfelelő szakasza közt lényeges különbség nem létezik.

Annál könnyebb volt az illetékes tényezőkre nézve a 14. §-nak oly szövegezés adni, mely által a soha és senki által nem negált alkotmányjog megóvása oly világosan történik, hogy a közvéleménynek loyálisan el kell ismernie, miszerint aggályait tökéletesen figyelembe vették.

Hasonló megnyugvást talál a részrehajlatlan közvélemény azon módon, melylyel a kormány az önkénteseket illető szakaszokra vonatkozó aggályokat eloszlatni szándékozik. Itt azonban szigorúan objektív önuralmat kell a közvéleménynek tanusítani és nem szabad magát semmiféle, még oly népszerűen hangzó jelszavak által sem megtévesztetni. A második szolgálati év szükséges volta ellen a parlamentben egy kételkedő szót is alig lehetett hallani: nem lehet ugyanis

tagadni, hogy ez a reform katonailag tökéletesen indokolt. Csakis a tekintetben hallottunk aggályokat, hogy a magyar ifjuság, mely csak tökéletlenül bírja a német nyelvet, nevelésének nemzeti jellegéből veszít a második szolgálati év által.

Az illetékes tényezők nem zárkoznak el ama jogos óhaj elől, hogy a vizsgálati nyelvre nézve a specifikus magyar érdeket figyelembe vegyék. Készséggel ismerték el azon alapelv jogosultságát, hogy a tartaléktiszti vizsgálatoknál a hadsereg nyelve mellett a magyar állam nyelvének is teljes tekintetbevétel kell találnia és hogy e szerint azoknak a magyar ifjaknak, kik a német nyelvet a szolgálatban való használatra eléggé elsajátították, meg kell engedni, hogy a tiszti vizsgát magyar nyelven töltsék le.

E pontig többség és ellenzék tökéletesen együtt haladnak. A mint azonban a keresztültétel módja kerül fontolóra, mély szakadás nyílik kettejük közt. Az ellenzék törvényes meghatározását követeli annak a mértéknek, melyben az állami nyelv a tiszti vizsgálatoknál érvényesüljön. A többség ellenben határozottan ellenzi ezt, megelégedve oly határozati javaslattal, mely ez iránt teljesen elég garanciát nyújt. És teljes joggal. A vizsgálati nyelv meghatározása ama jogok complexumához tartozik, melyeket a kiegyezési törvény mint a hadsereg vezényletéhez és szervezetéhez tartozókat »Felsőjogok« határozott kifejezés alatt a király részére tartott fenn.

Ha a korona a 14. §-nál még a látszatot is elutasította magától, mintha valamely parlamenti jog megsokszorozása lenne szándékában: úgy ez a viszony arra kötelezi a parlamentet, hogy kerüljön mindent, a mi azt a látszatot kelthetné fel, mintha az országgyűlés megrövidíteni szándékoznék törvényesen a korona részére fentartott jogokat. A képviselőháznak lesz alkalma szószserinti szövegét megismerni ama rendeletnek, mely által megállapíttatik a magyar államnyelv érvényesülése a tisztvizsgálatoknál. A parlamenttel való eme közlés által a rendelet fokozott, bizonyos mérvben ünnepélyes jelentőségre emelkedik, mi már maga is elég kezességet képez a lelkiismeretes fogantatás iránt.

Semmiféle ok sem létezik tehát ragaszkodni ahhoz, hogy a parlament a maga jogkörében rendeljen el valamit, a mi a kiegyezési törvényben határozottan felségjognak van deklarálva és a mit a korona a maga hatáskörében a nélkül is szívesen és ünnepélyesen megadni kész.

Ezen változtatások és engedmények által főlegbe a kormány és a korona a pártszenvédelem kicsinyes ítéletétől a közvélemény józan belátására.

Román lapszemle.

A »Brassó« bukaresti tudósítója azon nézetének adott kifejezést, hogy ő helyesebbnek tartja a »rumun«, mint a román nevezet, mert a román paraszt magát ma is rumunnak s nem romának nevezi. Tökéletes igaza van ebben a levelezőnek s igazuk van a román parasztnak is. »Eu s rumin«, ezt mondja a román paraszt. — Ám de az a paraszt nem tudja, hogy mit jelent ez a szó »rumin.« Tudják azonban az írástudók s épen mert tudják, igyekeznek nemcsak a szótárból, de még a nép ajkairól is kiirtani és a »román« szóval helyettesíteni.

Rumin ugyan is egy jelentésű a slav vagy rabszolga névvel s így ha Ruminat írának, ez rabszolgaságot jelentene. A »román« szó ellenben a világhódító romaiak emlékeztetét idézi fel, csiklandozza az ősi dicsőséget s így Románia sem jelent rabszolga országot, hanem szabad románországot, melyet a romai coloniák az Al-Dunánál alapítottak s még valaha, így hiszik legalább, a Tiszaig kiszélesbíthetnek. A választás részükről nem helytelen, mert ki az, a ki nem szeretne inkább szabad ember, mint rabszolga lenni? Itt nálunk, mint tudva van, az »oláh« nevezet ellen zúgolódnak, mert az egyértelmű a rumin szóval, már pedig ők 1848. óta nem ruminok, hanem szabad emberek s így azt követelik, hogy adjuk meg a rumin név helyett a román.

Az oláh szó etimologizálását mellőzve, annyit mégis megjegyeznek, hogy az »oláh« név nem egyértelmű nálunk a ruminnal, a szolgálóval, mert nálunk, mint maga a magyarság, úgy az oláhság is nemesekből és parasztokból állott. Tehát volt oláh nemes is quantum satis. Igaz, hogy nagyobb számban voltak az oláh parasztok, de ez a körülmény nem volt elég arra, hogy az oláh elnevezéstől annyira megundorodjanak. Miután azonban tény, hogy ma már rabszolgák, jobbágyok nincsenek, a rumin névnel jobb hangzásu a román s hagyjuk meg nekik nyelvükben is a rumin helyet, melyet soha nem használtunk s így jobban mondva, az »oláh« helyett a román. Ennyit akartunk erről röviden megjegyezni.

Cogalniceano, a meglepetések nagy mestere közelebb azzal lepte meg honfitársait, hogy Dobrudza egyveleg népe kérelemmel fordult a romániai országgyűléshez, hogy kebelezzék be már valahára Dobrudzsát Romániába. Hogy ez mit jelent, könnyű átlátni. A román nyelvet kell ott ép úgy érvényesíteni, mint egész Románia területén minden irányban.

Köte hiszszük még Cogalniceanónak is, hogy a dobudzsai bolgárok és törökök ilyen zsákbát — kérvényt — küldöttek volna Bakarestbe. Elég volt ennél kevesebb is arra, hogy rá lehessen fogni, miszerint a dobudzsaiak kívánják a románosítást.

A mit Bessarabiában a muszka elnyelt, azt vissza kell szerezni Dobrudzsában, ha t. i. lehetséges muszkától és bolgároktól. Annyi áll, hogy ügyesen van kigondolva s most is igaz, hogy Cogalniceanó öreg napjaiban, sirja szélén is a meglepetések nagy mestere. Most tudjuk meg azt is a Gazetától, hogy mi okból kapott a brassói román iparos egyesület ezeltől pár évvel Bessarabiából olyan szép összeget. Azért, mert a muszka nem engedte meg az illetőnek, hogy Bessarabiában román iskolát alapítson.

Ez épen jókor esett, a brassói román atyafiak kapták a tejfölt. Az a román üldöző Tisza-kormány megengedte, hogy az alapítványt elfogadják. Pedig volt idő és nem is régen, midőn a »Gazeta« azt hirdette övéinek, hogy jobb dolguk van Muszkaországban a románoknak, mint ebben az országban. Gondoltuk is, hogy oda fog vándorolni, de egy időre mégis elhalasztotta.

Kitől tudnók meg, ha őt elveszítetők, hogy a natio mennyi üldözést szenved ebben az országban, a hol még egy czédulácskát sem lehet ma már román nyelven látni s e miatt olyan vasárnapi vezércikk pendül a natio elibe, hogy minden községben arról fognak egy egész hétig beszélni. Igaz, hogy pl. mi román paptól, tanítótól, iskolaszéktől még életünkben egy sor magyar étiratot nem ettünk; de mi bizony ebből nem csinálunk a »Brassó« számára vezércikkeket. Legyen elég, ha itt elpanaszoljuk mi is a mi keserűségünket s azon reményünknek adunk mi is kifejezést, hogy nem lesz ez mindég így, hanem még a kövek is magyarul fognak írni, beszélni.

Czenkalji.

Küküllőmegyék rovata.

Dicső-Szentmárton, 1889. febr. 6.

— Kis-Küküllő vármegye közigazgatási bizottságának 1888. év második feléről szóló jelentéséből. —

(Vége.)

A vármegye iskolaügyét illetőleg ki kell emelnünk a következőket: 118 helységben volt összesen 175 elemi és egy polg. leányiskola. Ezenkívül van még Erzsébetvároson egy IV osztályú alsó gymnasium. A 116 helység körül iskolával bírt 115; csatlakozva volt egy, u. m. Teremi-Ujfalu Nagy-Teremihez, hol közös állami iskola van. Iskola nem volt 2 községben, u. m. Felső-Kápolnán és Kis-Teremiben.

Az iskolák száma a múlt évihez képest nem változott máskülönben, minthogy a csüdöteli, darlaci, hosszuaszoói, szász-dányáni gr. kath.; szászernyei, sz.-kis-almási gör. keleti; mikesszázi, pocsfalvi ev. ref. és szász-vesszősi ev. ág. iskoláknál tanító nem létében az iskolázás az új tanító választásig szünetelt.

Az iskolaköteleseknek száma volt 12407 növendék, melyből tényleg iskolába járt 9596, nem járt 2811 növendék.

A működő tanítók száma 201, ezekből 195 férfi 6 nő.

A mindennapi iskolázásban történt 76172 fél-napi mulasztás, ebből igazoltatott 76110, nem igazoltatott 62 fél-nap.

A vármegye népoktatási ügye — habár lassan — de emelkedik annyiban, hogy az iskolázások rendezettebbé váltak, bárha fennállanak is azon a fejlődést nagyban gátló körülmények, hogy minden községben létező több felekezet szegénysége miatt megfelelő iskolákat mind nem tarthat; — a községek is igen szegények, hogy községi iskolákat állíthassanak fel.

Van a vármegyében 6 állami iskola, ezek közül egy polg. leányiskola Dicső-Szentmártonban, mely ez év őszén nyílt meg 21 növendékkel. Ezen intézet mellé föl van állítva közoktatással kapcsolatos benlakás csekély 12 frt havi díj mellett a vidéki szülők gyermekei számára.

A küküllővári állami elemi népiskola még egy tanterme berendezésére az E. M. K. E. hazafias készséggel adta meg a költséget.

Az iparos tanulók iskolái közül megszűnt az erzsébetvárosi; létesülő félben van egy D.-Szentmártonban, (Az ipartörvény értelmében legalább is 50 iparos tanuló kellvén egy ily iskola létesítéséhez, ezen számtól pedig nagyon messze vagyunk. Szerk.)

Az E. M. K. E. hazafias áldozata folytán a vármegye több helyén nép-könyvtárak fognak felállítani.

Egy kisedőví felállítása iránt is Dicső-Szentmártonban tétettek lépések, melynek létesítése iránt nagy a remény, mivel ez eszme élén a vármegye tekintélyes emberei állanak.

Az ismétlődő oktatás iránti intézkedések szigorúan megtétek.

Kis- és Nagy-Küküllő vármegye egyesített kir. tanfelügyelőségéhez beérkezett ez év folyamán 1469 ügydarab, melyekből e vármegye részére jut 520, melyek mindenike ellátásban részesült.

A közmunka- és közlekedésügy állapotát következőkben ismertetjük.

Ezen ághban feldolgoztatott, illetőleg előadatott a bizottság ülésein 165 ügydarab.

A törvényhatósági utakon megromlott műtárgyak mind helyreállítottak. A vállalat útján biztosított kavics-szállítás eszközöltetett. Az utak járható állapotban vannak. Az év őszén megkezdettek a Radnóth, Dicső-Szentmárton, megyesi hadászati utak 10—15 kmtr közötti meredek szakaszának szabályozási, illetőleg áthelyezési munkálatai.

A vármegyei államutakon a műtárgyak és utastartozékának helyreállítása, valamint a kavics-szállítás pontosan az előirányzat szerint hajtott végre. Az utak jó karban vannak.

A vármegye területén létező 16 postahivatal, 2 postaállomás és 4 távírói hivatal forgalma megfelelő volt; (a dicső-szentmártoni postahivatal nagy forgalmánál fogva igen ajánlatos volna államivá tenni, mire nézt fölterjesztés is tétetett volt, de sikertelenül. Szerk.)

A közigazgatási ághban az állategészségügy lefolyt félévben kedvező volt. A vármegye területén ragályos járványok nem uralkodtak.

A mező és rendőri viszonyok állapota kielégítő.

Kertészeti, borászati és méhészeti egyesületek a vármegye területén nincsenek. (Pedig bizony ilyen áldott éghajlati és talaj viszonyokkal bíró helyen nagyon elkelnének az a fajta egyesületek. A gazdasági egyesület, mely sikeresen igyekszik feladatának megfelelni alkothatna a fenti ágakra nézve kebelében szakosztályokat. Szerk.)

A félév utolsó havában élénk mozgalom indult meg a közbirtokosság között Radnóth községében egy répa-szukorgyár esetleges létesítése tárgyában. E közérdekben kifejtett, elismerést érdemlő fáradsága azonban a kívánt eredményt nem biztosíthatta, mivel a birtokos osztály nagyon tartózkodó állást foglalt el e kérdésben — nem indolentiából — hanem a nehéz közlekedési, s ebből folyó drága fuvar-viszonyok miatt melyek a nyerhető előnyök értékét nagy mértékben esőkkentik, az anyagi haszon mértékét tetemesen lecsökkentik: tehát a gazdaközönség nagy része még kísérleti termelésbe sem mert belekezdeni.

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hírek. Gr. Bethlen András, Brassó- és Szeben megyék főispánja — mint lapunknak Szebenből sürgönyzik — csütörtökön reggel Budapestre Szebenbe érkezett.

Városi fogyasztási adókat akar behozni Brassó város tanácsa. E tárgyhöz lesz alkalmunk lapunk jövő számában hozzászólni.

Fillérestély. A protestáns nőegylet legközelebbi fillérestélye most szerdán lesz ugyanazzal a műsorral, mint a legutóbbi, mely a trónörökös halála miatt elhalasztott.

Városi ügyek. Brassó város képviselőtársaságának szerdai ülése a tárgyalás megkezdése előtt az elnöki előterjesztés rendjén jegyzőkönyvileg fejezte ki legmélyebb fájdalomát Rudolf trónörökös halála fölött. A polgármester állva mondott beszédét a jelenlévők állva hallgatták végig. A gyűlés fontosabb tárgyai közül kiemeljük a következőket: A honvédkaszárnya tárgyában új vegyes bizottság kiküldetése fog kéretni s csak ha e bizottság lényeges kifogásokat fog találni a Hellvig feletelek ellen, vagy az építés fog tulságosan sokba kerülni, fog a képviselőtársaság más telek után nézni. A fekete utca sarkától a katonai kórházig 2 gázlámpa fog felállítani. A korcsolyázó egyesület kérvényének — szemben e tanács és állandó választmány javaslatával — Ádám Károly (egyleti elnök) indítványára hely adatott s. p. megengedtetett a korcsolyázás 5 évre oly feltétel alatt, hogy ha a kórház vagy iskola zavartalanul, az engedély azonnal visszavonható legyen. E határozat ellen Strevoiu és társai fellebbezést jelentettek be. E határozatra visszatérünk még.

A román kath. jótékony nőegylet bálja szombaton este tartatik a Nr. 1 nagy termében. A nőegyleti bálók évenként az idény legelegánsabb mulatságai szoktak lenni, a minőnek lenni a mostani is ígérkezik. — Ajánljuk a t. közönség szíves figyelmébe.

Gyászünnepele. A brassói ág. hitv. ev. magyar egyházközség Rudolf trónörökös ő fenségének halála alkalmából, a kegyelet kifejezésére véget, holnap vasárnap d. e. 9 órakor saját templomában, a magyar dalárda közreműködése mellett gyászünnepelet tart. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét e kegyeletos ünnepelepre.

Felolvasás. A tanári kör holnapi felolvasó estélyén Szontagh Gusztáv főreáliskolai tanár fog felolvasni »A levegő«-ről. Ajánljuk a felolvasást a t. közönség figyelmébe.

Brassói ált. nyugdíjintézet. A brassói kir. törvényszék Jakobi Mártonnak a brassói általános nyugdíjintézet ellen liquidáció kimondásáért emelt keresetét elutasította.

Gyermekbált rendez az »Europa« nagy termében f. hó 23-án Fiedler Ferencz tánczmester. Hétfőn este 5—7-ig próba lesz.

— **Brassói hírek.** Mint brassói levelezőnk írja, az ottani kaszinó f. hó 17-én tartja meg szokásos téli táncestélyét az újjáépült iskolaépület nagyszobájában. Ezt írja az »Erdélyi Híradó«. Az igaz, hogy jól értesült levelezője van t. lapunknak! Gratulálunk hozzá s kívánjuk, hogy máskor, ha a »Kronstädter Zeitung«-ot levelezőjének veszi, akkor ne fordítsa ki annak híreit úgy, mint ez esetben, midőn az a »Neustädter (keresztényfalvi) kaszinóról írt, a mit az »Er. H.« levelezője brassói kaszinónak vett és ezzel tartatja a bált az újjáépült (neustädter) iskolában.

A gyász Türkösön. Türkösön f. hó 12-én d. e. 9 órakor a román kath. hitközség templomában ő fensége Rudolf trónörökösért gyászisteni-tisztelet tartott, melyen megjelentek; a hosszafalusi polgári fiuiskola növendékei gyászlobogóval tanáraikkal élükön, a szolgabírói hivatal, erdészeti hivatal, m. kir. csendőrség, pénzügyőrség és más hivatali előkelőségek, valamint nagyszámú közönség.

Tisztújítás Kézdi-Vásárhelyen. Kézdi-Vásárhelyt tisztújítás volt következő eredménnyel: Polgármester lett Bartók Károly (volt szolgabíró); Szabó Déne-gazda-tanácsos; Kovács Dániel pénztáros és Szacss va Pál rendőrbiztos.

Requiem Rudolf trónörökös ő fenségeért. Folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor Szőkefalván (Kis-Küküllőmegye) a román kath. plebánia templomban ft. Ágoston Lajos esperes-plebános pontifikálása mellett tartott requiemem jelen volt hilibi Gál Domokos alispánnal élén a vármegye tisztviselő kar, a kir. járásbíró, az állami iskolák tanítótestülete, a kir. adóhivatal, a kir. pénzügyőrség és csendőrség, több törvényhatósági tag és nagy közönség.

A segessvári magyar kaszinó március 15-én tarja az országos gyász miatt elhalasztott bálját. Ugyane napon szép nemzeti ünnepelet is rendez a kaszinó, melyre lesz alkalmunk még visszatérni.

Köhalomban Rudolf trónörökös ő fenségeért a román kath. templomban február 7-én, a gör.-kel. templomban febr. 9-én, az ág. evang. templomban 10-én tartott gyász-istenitisztelet. Az állami tisztviselők, járási és városi hivatalnokok, az iskolák tanítói és a papság mindenik istenitiszteleten jelen voltak.

A fővárosi zavargások. A budapesti egyetemi ifjuság egyik — az egyetemen kívül álló — vezérét tudvalevőleg a fővárosi rendőrség maga elé állította és különböző dolgokra nézve kihallgatta. A mint ezen urat — dr. Takács Zoltán — kinek előállítását valóban szabályellenesen történt, a rendőrség ismét szabadságára bocsátá, ez felhasználta az alkalmat újabb zavarak provokálására. — Folyó hó 13-án este nagy számú egyetemi ifju a főkapitányi épület elé vonult, tüntetni. A rendőrök felszólításának, hogy távozzanak, nem lévén eredménye, lovas-rendőrök ugrattak elő, szétverve a csoportosulásokat. Ez alkalommal a rendőrök kénytelenek voltak kardjukhoz nyulni, mert a tömeg botjaival hadonázott s sok rendőrt ülegelt. — Nemsokára a szétszórott ifjuság újból összegyűlt a Sándor-utcában, elhatározva, hogy küldöttséget meneszt Török főkapitányhoz dr. Takács Zoltán elfogatása tárgyában. Meg is indultak nagy tömegekben, énekelve s éljenezve Kossuthot, Apponyit, Ugront s Polonyit. Legelőbb Takács Zoltán lakása elé vonultak, hol azonban a rendőrség már kordonot vont. Azonban az ifjuság — melyhez már nagyszámú csöcselék is járult — áttörte a kordonokat s szidalmazta a rendőröket. Innen a főkapitányi épület elé siettek, abzugolva keményen. Erre az épületből nagy számú rendőr jött ki; de az ifjuság nem oszlott, hanem még inkább lármázott, botokkal hadonázott, úgy hogy a rendőrök kénytelenek voltak, fegyvereiket használni. Ekkor a tömeg rárohant a rendőrökre, némely tömegek kirántották a rendőrök kezéből a kardokat s azokkal ütötték a rendőröket, kiket letépertek a földre s így ülegelték. — Végre lovasrendőrök vágattak elő, kiknek sikerült a tömeget szétugratni. Ez alkalommal mintegy 50 egyént elfogtak. — 14-én ismétlődtek a zavargások. Mintegy 1000 egyetemi hallgató nagy zsivajjal a »Nemzet« szerkesztőségére elé vonult, nyilvánosan megégetve a lapot. Innen a Kossuth-nóta éneklésével a függetlenségi pártkör elé vonultak, a királyt éltetve. Itt lovasrendőrök szétugrasztották a tömeget. Sok elfogatás történt. Este 9 órakor végre csend lett, minthogy katonaság czirkált. Több függetlenségi képviselő felhívást intéz a polgársághoz, rendezzenek vasárnap tüntető körmenetet.

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segessvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton)

Felolvasó szerkesztő és kiadó-tulajdonos

Sztorényi László

HIRDETMÉNYEK.

Szám 658.—1889.

Hirdetmény.

Az állategészségügy rendezéséről szóló 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása tekintetéből az alólírt városkapitányság részéről ezen törvény legfontosabb határozatai ezennel tudomás és szigorú mihez tartás végett közzhírré tétetnek:

A. Állatbirtokosok számára:

1. A borjúk bejelentése 3 nap alatt történendő.

2. A szarvasmarha állományában előforduló minden változás 10 nap alatt bejelentendő.

3. Bármely állatnak megbetegedése azonnal bejelentendő.

4. Legalább egy nappal egy állatnak szándékolt eladása előtt a marhalevél kiállításra kérelmezendő.

5. Egy ilyen marhalevélnek érvényessége (hajtásnál vásárra) csak 10 napra szól.

6. Marhalevéllel ellátandók: szarvasmarha, ló, juh, kecske, sertés (ideértve a csikók, borjúk, bárányok, gődöltyék és malacok is.)

B. Mészárosok, marhahizlók, marhakereskedők és szücsök számára.

1. Minden Brassó város területére behozott szarvasmarha 12 óra alatt a városkapitányságnál a marhalevél előmutatása mellett feljelentendő.

2. Szarvasmarha és borjú is csak a nyilvános vágóházban vágható el.

3. Úgy a levágás előtt, mint a levágá után is minden állat állatorvosi ag megvizsgálandó.

4. A magánvágóhidakon levágott, valamint az elhullott állatok marhalevelei is azonnal a városkapitánysághoz beadandók.

Az ezen határozatok ellen cselekvők a törvény 146—154. §§-ai értelmében 100 forintigani pénzbüntetéssel vagy esetleg megfelelő elzárással büntetettnek.

Brassó, 1889. január 30.

(85) 2—3

A városkapitányság.

Azonnal felvétetik egy gyakorlott gépvarrónő.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Nagy-utca 508. szám alatt, hol a feltételek megtudhatók.

(87) 1—3

Szám 1669.—1888. telekkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinki kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, hogy Krauss Rezső ügyvéd által képviselt Gross-Schenker Spar- und Vorschuss-Verein m. végrehajtónak sárosi (154. h. sz.) Schindler János végrehajtást szenvedő elleni 120 tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-sinki kir. járásbírósa területén lévő Sáros községében és határában fekvő, a sárosi 363. számú telekjegyzőkönyvben A + 1—62. rendszám alatt felvett ingatlanokra az árverést 533 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi márczius hó 11-ik napján délelőtti 9 órakor Sáros község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át — vagyis összesen 533 forint 30 krt — készpénzben vagy az 1881. évi LX. törv.-czikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám

alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-czikk 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Sink, 1818. nov. hó 14-én.

A kir. járásbírósa telekkönyvi hatósága.
(78) 1—1 Csernea, kir. aljárásbíró.

Kerestetik

egy tíz év óta fennálló, kitűnő forgalomnak örvendő helybeli üzlethez egy társ, a ki 5000—8000 forint készpénzzel bír. Az üzlet teljes biztonságot nyújt ez összeg erejéig s e tőke csak az üzlet nagyobbításához szukségeltetik.

Az illető lehet akár üzlettárs, akár pedig befektetheti tőkéjét jóvedelmzésre.

Bővebb megtudható e lap szerkesztőségében.

(88) 1—3

Máriacelli gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.



Főülmulthatatlan étvágyhiány, gyomorgöngyösség, rossz illatú lélekzet, felfúvódás, savanyú felbőffenés, kólika, gyomorhurut, gyomorfégés, homok- és darakepződés, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, felfújás (ha a gyomortól ered), gyomorgöngyösség, székszorulás, a gyomornak étellekkel és italokkal való túlterhelése, gliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üveges ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős palack 70 kr.

Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás! A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell göngyölvé lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasításon meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos J., Hornung Gyula, Jekelius J. özevegye, továbbá Jekelius Nándor gyógyszerárban, — Kellemen Ferenc a »Fehér templomhoz« címzett és Schuster L. K. gyógyszerárban; Fogarason Bildner, Heumann gyógyszerészeknél; Földvart Schneider Vilmos gyógyszerárban; Köhalomban Melas Ede és Wolff E. gyógyszerészeknél; Seps-Szentgyörgyön Betegh Bálint és Barabás Ferenc gyógyszerészeknél; Tusnádon Dobay Lajos gyógyszerárban.

(6) 35—52

Egy jó könyv.

„... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidke és velősek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségi esetekben igen kiváló szolgáltatásokat tettek.“ Így és hasonlóképpen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát“ című, rajzokkal ellátott könyv elküldése után majdnem naponként kap. Mint az ahhoz nyomtatott s a szerkesztésén meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letéve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármilyen bajban is szenvedjen. Kie becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot“ és pontos címét s címezzé a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében.

A megküldés ingyen történik.

Meghívás.

A „Brassói első takarékos és önszegélyző szövetkezet“ idej rendes közgyűlését

alábbi tárgysorozattal

f. 1889. évi február hó 17-én délután 2 órakor az „Európa“ szálloda nagy termében

fogja megtartani, melyre a szövetkezet t tagjai ezennel tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Évi jelentés felolvasása és forgalom előadása.
3. Számvizsgáló bizottság jelentése.
4. Költségvetés előterjesztése.
5. Három tag kiküldetése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
6. Indítványok.

Brassó, 1889. évi február hó 3-án.

Az igazgatóság.

TÜDŐ-BAJOK!! (7) 16—50

Lég-exhaláció

gyógyít

tuberkulizist (tüdővést, sorvadást),

Rectal-Injection

gyógyít

asthma-t, idült bronchial-katarrhust.

A hihetetlen, az orvosoknak elérhetetlennek látszó ideálja, hogy tüdőbajt gyógyítani lehessen, teljesen el van érve. Világhírű tanárok és orvosok elismerései, gyógyultak száz meg száz levelei — melyek autentikus másolatai kívánatra megdönthetetlen meggyőződés céljából bérmentesen megküldetnek, — orvosi szaklapok kedvező tudósításai, a legnagyobb kórházak használata a legfényesebben bizonyítják a »Rectal-Injection«-val való exhalatio gyógymódnak meglepő, soha nem emélt sikerét.

Statz osztálya: »Láz, éjjeli izzadás, köhögés, váladék elmaradnak, nagyszerű étvágy áll be súlygyarapodás 5 kgr.-ig.« — Dr. M. Langbein: »Harmincz, magas foku tuberkulózis beteg mind felgyógyult.« — Hasonlót jelentenek a betegek is.

A kúra nem terhes, nem zavaró és biztosít utóbajok ellen.

A es. kir. szab. »lég-exhaláció-készülék« (Rectal-Injection) teljes felszereléssel, magánhasználatra 8 frt. készpénz beküldéssel vagy utánvét mellett; légszizmérővel 10 frt. — Szétküld:

Dr. Altmann Károly, Bécs VII. Mariahilferstrasse 80.

DRESSNANDT J. EDE
órás és optikus
városi óra-gondozó,
Brassóban, klastrom-utca 2. szám alatt
(a rom. kath. templom közelében)

Ajánlja jól berendezett raktárát, ugyint: arany és ezüst svájci zseborát, inga-, keret-, schwarzwalderi mindenemű órát, továbbá óralanceit, zeneműveket és nagy választékú álló optikai tárgyakat a legolcsóbb árakban.

Minden javítások és megrendelések lelkisimletes jótállás mellett pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Olyan tárgy, mely a megrendelőnek kedvére nincs, visszatérő nélkül készséggel visszatérítik.

Minden e szakba tartozó vétel vagy csere a legelőnyösebben teljesítetik.

Gondozza a városi plébánia-templom óráját.

TUTSEK E. temetkezési intézete

Brassó, Nagy-utca 481. sz. alatt, a Tehénpiacz sarkán.

Alapított 1879-ben.

Ajánlja a jelen kívánalmaknak megfelelő, dúsan felszerelt raktárát mindennemű **temetkezési cikkek**ből, a legolcsóbb féléktől a legfinomabb, izléses kiállításukig, — nagyon jutányos árak mellett. Múvirág-koszorúk és koszoru-szalagokból nagy kiválasztás. — Bizományi gyári raktár az első bécsi, légmentes, szilárd készülékű

éreczkoporsókból.

Saját asztalosműhelyében készített minden fajta **fakoporsókat** nagyon csinosan és szilárdul készítve, melyeket olcsó árakban árusít. Saját halotti **diszkosci** a szükséges halottvivőkkel.

Továbbá átvállal teljes kiállításokat is olyformán, hogy az illető gyászolóknak épen semminemű utánjárásuk nem leszen, és ilyeneket az illető vallásfelekezet rendje és szokása szerint olcsó árban intéz el.

Végül pedig bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani hatóságilag engedélyezett

közvetítő és cselédszerző intézetemet,

előre is biztosítván a n. érd. közönséget szolid és egyenes eljárásom felől.

Becsés pártfogásért esd kiváló tisztelettel

TUTSEK E.

(32) 4—24